

Joris Voets

docent publiek management en bestuurskunde aan de Faculteit Economie en Bedrijfskunde, Universiteit Gent

Het beleidswoord van de dag: coördinatie

De Vlaamse overheid heeft haar hulpbronnen sterk versnipperd over bijna tweehonderd entiteiten en in sectorale kokers, zonder sterke onderlinge, horizontale verbindingen. Om ruimtelijke beleidsdoelstellingen te realiseren zal de relatie met de private sector (organisaties en individuen) duidelijk moeten verbeteren. We stellen hier een agenda met een paar broodnodige acties op.

VERBINDEN VAN STRUCTUREN EN HULPBRONNEN

Vanuit ruimtelijk oogpunt is een vereenvoudiging mogelijk door de grondgebonden administraties opnieuw dichterbij elkaar te brengen. Fusies zijn de meest ingrijpende manier om verbindingen te leggen, maar 'kleinere' stappen helpen ons hier ook vooruit: (a) meer sectorale budgetten reserveren voor of bundelen in gebiedsfondsen, om ze vervolgens in te zetten in het kader van ruimtelijke programma's op maat van de regio; (b) betere collectieve beslissingsprocedures en verantwoording creëren (via het college van ambtenaren-generaal (CAG) bijvoorbeeld), waarbij Vlaamse diensten onderling hun ambities en adviezen afstemmen, zoals met de omgevingsvergunning ook de bedoeling is; (c) de juiste transversale teams en 'verbindingsofficieren' creëren die over sectorale (en liefst ook centraal-lokale) grenzen heen complexe ruimtelijke vraagstukken aanpakken, met de nodige autonomie en gemandateerd door de Vlaamse Regering.

PRIORITEITEN STELLEN EN DURVEN BESLISSEN

De macht en middelen van de overheid zijn beperkt en ruimtelijke doelstellingen realiseren hangt in belangrijke mate af van private actoren. Tegelijkertijd kennen we een bestuurstraditie waarbij de centrale overheid zeer gevoelig is voor lokale belangen en spreiding van middelen over het hele grondgebied. De Vlaamse overheid moet sterker inzetten op de belangrijkste plekken in Vlaanderen, daarvoor maatgerichte

programma's ontwikkelen en politieke moed tonen door lastige beslissingen te nemen in functie van het algemeen belang. Dit is geen pleidooi voor unilateraal handelen, maar wel om in onderhandelingsprocessen met stakeholders als Vlaamse overheid helder te zijn over de eigen doelstellingen en deze niet ondergeschikt te maken aan die van anderen. Instrumenten werken trouwens enkel als een overheid ze effectief en strategisch inzet.

EERST PUBLIEK EN DAN PRIVAAT

Op privaat vlak is het tegenwoordig druk omdat – bij wijze van overdrijving – elk individu,

bedrijf of organisatie een eigen ruimtelijk belang ziet en beschermt. Wolfgang Devyvere toont aan hoe individuele rechtszekerheid te eng en formalistisch gebruikt wordt, waardoor lastige maar noodzakelijke ruimtelijke ingrepen bijna onmogelijk worden. Hij bepleit terecht een sterkere inzet op procedurele garanties voor een goed besluitvormingsproces waarin belangen voldoende worden afgewogen, in plaats van absolute en eeuwige zekerheden voor een stukje grond. Tegelijkertijd moet de Vlaamse overheid de positieve inbreng van de private sector actief opzoeken en trachten te creëren, weliswaar binnen essentiële principes en grenzen die ze vanuit het algemeen belang opzet. In die context moet de overheid durven experimenteren met constructies à la IBA, zoals Peter Swinnen voorstelt. Zo bouwen we actief aan een ruimtelijke governance, namelijk onderhandelingsstelsels waarin ruimtelijke beleidsvorming, beslissingen, programma's en projecten in de publieke en private sector tot stand komen.

De auteur schreef deze bijdrage uit eigen naam.

